

Vergelijkbaar is geen Gelijk: rechter corrigeert te strikte lezing van referentie-eisen

ECLI:NL:RBLIM:2026:374

Het is een koude januaridag in 2026 wanneer de voorzieningenrechter in Limburg zich buigt over een conflict dat op het eerste gezicht technisch lijkt — rollpackers, hydraulische deksels, referenties — maar in de kern draait om iets veel fundamentele: hoe ver mag een inschrijver gaan in het “inlezen” van eisen die niet expliciet zijn gesteld?

RD4, een regionale afvalverwerker, heeft een Europese aanbesteding uitgeschreven voor nieuwe rollpackers. Geen alledaagse machines: robuuste verdichters die afval tot compacte blokken persen. De opdracht is aantrekkelijk, de concurrentie stevig.

Twee spelers staan centraal:

- Bergmann, een ervaren leverancier van verdichtingsmachines
- KTK, een concurrent die de aanbesteding kritisch volgt

Wanneer RD4 voornemens is de opdracht aan Bergmann te gunnen, trekt KTK aan de bel. Volgens KTK heeft Bergmann niet voldaan aan een cruciale geschiktheidseis: het leveren van minimaal tien vergelijkbare machines.

Maar wat betekent “vergelijkbaar”? Voor KTK is dat glashelder: een machine is pas vergelijkbaar als deze voldoet aan alle eisen uit het Programma van Eisen — en in het bijzonder aan eis 23, een voorziening om het hydraulisch deksel te openen en te sluiten. En dus, zo redeneert KTK, zijn de referenties van Bergmann ondeugdelijk.

De rechter ziet het anders.

In de zittingszaal wordt het begrip “vergelijkbaar” ontleed. De voorzieningenrechter legt uit dat referenties bedoeld zijn om bekwaamheid te toetsen, niet om technische specificaties van het nieuwe product te herhalen.

De Aanbestedingswet is daar helder over: referenties moeten vergelijkbaar zijn, niet identiek.

Het PvE hoort thuis bij de gunning, niet bij de geschiktheid. Eis 23 is dus geen verborgen referentie-eis.

De rechter kijkt naar de referenties van Bergmann en concludeert dat deze voldoende aantonen dat het bedrijf ervaring heeft met het leveren en installeren van verdichtingsmachines. Dat sommige eerdere machines geen hydraulisch deksel hadden, is irrelevant voor de geschiktheidstoets.

KTK’s redenering wordt daarmee ontmanteld. De voorzieningenrechter wijst alle vorderingen af en geeft RD4 groen licht om de opdracht aan Bergmann te gunnen. KTK draait op voor de proceskosten.

Een technisch geschil, maar met een duidelijke boodschap: In het aanbestedingsrecht moet je lezen wat er staat — niet wat je denkt dat er zou moeten staan.

Juridische wenk

Deze zaak onderstreept een terugkerend misverstand in aanbestedingsprocedures:

1. Geschiktheidseisen gaan over ervaring, niet over producteigenschappen

Een referentie hoeft niet te bewijzen dat een leverancier in het verleden exact dezelfde machine heeft geleverd als nu wordt gevraagd. Dat zou de markt onnodig beperken en is in strijd met art. 2.93 lid 3 Aw.

2. “Vergelijkbaar” is een functioneel begrip

Het gaat om soortgelijke werkzaamheden, vergelijkbare context, vergelijkbare complexiteit — niet om identieke technische features.

3. Wil je als aanbestedende dienst strengere referenties? Schrijf het op.

Als RD4 had bedoeld dat referenties machines met een hydraulisch deksel moesten bevatten, dan had dat expliciet in de leidraad moeten staan.

4. Voor inschrijvers: vul nooit zelf eisen in

KTK liep vast op een klassieker: aannemen dat een eis impliciet wel zal gelden. In het aanbestedingsrecht geldt: geen expliciete eis = geen eis.

BDS Advocatuur
info@bdsadvocatuur.nl
Stadsplateau 27
3521 AZ Utrecht

B/DS™